

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/232/2018
Identifikačné číslo spisu:	4416200590
Dátum vydania rozhodnutia:	26. októbra 2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:4416200590.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore v spore žalobcu: H. zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., so sídlom Ernestova bašta 2, 940 01 Nové Zámky, proti žalovaným: 1/ J., a 2/ E. bytom O. XXX/XX, XXX XX H., o neplatnosť dražby nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 14C/291/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre , takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 10. júla 2018 sp. zn. 12Co/128/20017 a rozsudok Okresného súdu Nitra z 16.11.2016 č.k. 14C/291/2016 - 148 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Nitra na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

. Súd prvej inštancie zamietol žalobu zo dňa 14.01.2016, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dražby uskutočnenej dňa 15.10.2015 žalovaným 1/ v kancelárii E. spísanej notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom do notárskej zápisnice č. N 1661/2015, NZ 36540/2015, ktorou žalovaný 2/ vydražil nehnuteľnosti úpadcu H., nachádzajúce sa v kat. úz. Palárikovo, vedené na liste vlastníctva č. XXXX. ako parcely registra „C“ O. záhrady o výmere XXX mX, č. XXX/X. - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX mX, č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX a rodinný dom s. č. XXX na parcele č. XXX. Súd prvej inštancie aplikoval v tejto veci najmä ustanovenia § 7 ods. 1, § 10 ods. 1, § 21 ods. 2, 4 zák.č. 527/2002 Z.z. (ďalej len zákon o dobrovoľných dražbách) a 44 ods. 1, 2, § 92 ods. 1, 6 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, ktoré v odôvodnení rozsudku aj citoval, s tým, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je v tomto prípade nesporne daný zo zákona a žalobca je v spore aktívne legitimovaný.

1.2.Žalobu zamietol z dôvodu, že na strane pasívne legitimovaných neboli označení všetci tí, ktorí majú byť stranami sporu tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách; vyslovil, že ide o nerozlučné procesné spoločenstvo vyplývajúce z tohto ustanovenia, podľa ktorého účastníkmi súdneho konania o neplatnosť dražby sú navrhovateľ dražby, dražobník, vydražiteľ, predchádzajúci vlastník a dotknutá osoba podľa odseku 2. Podľa žaloby žalobca označil ako žalovaných len PK. k.s., IČO: XX XXX XXX, teda dražobníka, ako je zrejmé aj z notárskej zápisnice a vydražiteľa E.N.. V žalobe však neoznačil navrhovateľa dražby, ktorým aj v zmysle

notárskej zápisnice bol Prvý správcovský dom k.s. - v skratke J. , IČO XX XXXX XX, správca konkurznej podstaty úpadcu H. 2.. Y., J.; navrhovateľ dražby nie je totožný s osobou dražobníka, keďže dražobník pri vykonávaní dražby koná vo svojom mene a navrhovateľ dražby - správca - koná v mene a na účet úpadcu. Na strane žalovaných ide o nerozlučné procesné spoločenstvo, ktoré sa týka všetkých spoločníkov s rovnakým výsledkom, pričom práva a povinnosti spoločníkov sú nerozlučné.

2.1. Krajský súd v Nitre rozsudkom z 10. júla 2018 sp. zn. 12Co/128/20017 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie v nadväznosti na odvolacie dôvody a na žalobný petít, ktorým sa žalobca výlučne voči dražobníkovi a vydražiteľovi domáhal určenia neplatnosti dražby, ktorá sa uskutočnila dňa 15.10.2015 v kancelárii E. spísanej notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom do notárskej zápisnice č. N 1661/2015, NZ 36540/2015. Dražbu vykonal J., so sídlom RN., správca konkurznej podstaty úpadcu H., v súlade so záväzným pokynom zástupcu veriteľov podľa § 92 ods. 1 písm. d) a ods. 6 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý bol navrhovateľom dražby. Dražobníkom bol J. R. G. - v skratke J., označený v žalobe ako žalovaný 1/, a vydražiteľom JN. v žalobe označený ako žalovaný 2/.

2.2. Odvolací súd zdôraznil, že na žalobcu bol vyhlásený konkurz a za správcu bol ustanovený J., správca konkurznej podstaty úpadcu H. a tento subjekt mal byť žalobcom presne v takomto znení označený za žalovaného, keďže podľa notárskej zápisnice N 1661/2015, NZ 36540/2015 bol navrhovateľom dražby. Tieto dva subjekty nie je možné stotožňovať len preto, že majú rovnaké obchodné meno, sídlo a IČO. V dôsledku vyhlásenia konkurzu prechádzajú na správcu všetky dispozičné oprávnenia ohľadom majetku, ktorý patrí úpadcovi a podlieha konkurzu. Správca koná v mene a na účet úpadcu, čo nasvedčuje, že medzi správcom a dlžníkom ide navonok o vzťah obdobný zastúpeniu. Pri označení konajúcej strany na strane úpadcu, keďže ide o zastúpenie, je zmluvnou stranou vždy úpadca zastúpený správcom, nie správca určitého úpadcu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Uviedol, že konaním oboch súdov nižších stupňov došlo k odňatiu spravodlivosti a bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Zdôraznil, že v žalobe špecifikoval strany sporu a správne ich označil v súlade so Zákonom o dobrovoľných dražbách a Občianskym súdnym poriadkom, ktorý v čase podania žaloby bol účinný. Namietal, že strana sporu s označením Prvý správcovský dom, k.s. - v skratke J. XXX XXX, je vymedzený v notárskej zápisnici č. N 1661/2015, NZ 36540/2015 spísanej notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom ako navrhovateľ dražby a ako dražobník. Okruh strán sporu bol preto v žalobe vymedzený úplne.

4. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu ho navrhovali odmietnuť, resp. zamietnuť ako nedôvodné

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a dôvodné (§ 420 písm. f/ C.s.p.), a preto rozsudok odvolacieho súdu (spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov.

6. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom a naň nadväzujúcim rozhodnutím znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Jeho podstatou je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie a rozhodnutie súdov.

7. Označenie strán v spore je požiadavkou individualizácie žaloby. Strany musia byť označené tak, aby bolo nepochybné, kto je stranou v spore, aby ju nebolo možné zameniť s inou osobou a aby s ňou

mohol súd konať. Údaje, ktoré musí označenie strán obsahovať, upravujú ustanovenia §133 až §126 CSP. V čase začatia konania tieto údaje obsahoval § 79 ods.1 OSP., v zmysle ktorého „ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ide teda o identické náležitosti ako upravuje v súčasnosti účinný procesný predpis.

8. Okruh účastníkov konania o neplatnosť dražby určuje ustanovenie § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách. Sú nimi navrhovateľ dražby, dražobník, vydražiteľ, predchádzajúci vlastník a dotknutá osoba podľa odseku 2, pretože predmetné konanie sa týka aj týchto osôb.

9. Predmetom konania v danej veci je určenie neplatnosti dražby uskutočnenej dňa 15.10.2015 žalovaným 1/ v kancelárii JUDr. Kamila Bereseckého v Nitre na Farskej ulici 33, spísanej notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom do notárskej zápisnice č. N 1661/2015, NZ 36540/2015, ktorou žalovaný 2/ vydražil nehnuteľnosti úpadcu H. nachádzajúce sa v kat. úz. Palárikovo, vedené na liste vlastníctva č. XXXX ako parcely registra „C“ č. XXX/X - záhrady o výmere XXX mX, č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX mX, č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² a rodinný dom s. č. XXX na parcele č. XXX. Z uvedenej notárskej zápisnice vyplýva, že navrhovateľom dražby bol Prvý správcovský dom, k.s. - v skratke J. so sídlom K. správca konkurznej podstaty úpadcu H. J. dražobníkom bol J., vydražiteľom bol JUDr. K.. Žalobca ako vlastník vydražej veci a zároveň dotknutá osoba ako dlžník bol v postavení účastníka konania.

9. V žalobe z 14.1.2016 žalobca označil strany sporu nasledovne: žalovaný1/ PK.10.Navrhovateľ dražby a dražobník je tá istá právnická osoba, ktorú žalobca označil zákonom predpísaným spôsobom. Názov tejto právnickej osoby, sídlo ako aj identifikačné číslo zodpovedal údajom z obchodného registra. Zákon žiadne iné požiadavky na označenie právnickej osoby nekladie. J. zároveň aj správcom konkurznej podstaty úpadcu žalobcu. Právnická osoba v tomto konaní plní viaceré funkcie ,vždy však ide o totožnú právnickú osobu, ktorá je nezameniteľná s inou osobou a v spore ako strana vystupuje iba raz. Pokiaľ sudy nižších stupňov argumentovali, že navrhovateľ dražby mal byť označený J. správca konkurznej podstaty úpadcu H. tento záver je prejavom prepriateho formalizmu.

11. Prioritou civilného procesu a každého sudcu je riešenie sporov z hľadiska nastolenej matérie a rozhodnutie o hmotnom práve. Aj keď v danom prípade sudy v základnom konaní zamietli žalobu pre chýbajúci okruh účastníkov konania o neplatnosť dražby, teda pre nedostatok vecnej legitímácie, čo je kategória hmotného práva, stratu sporu žalobcu odôvodnili nedostatočným označením subjektu konania, čo je kategória procesného práva.

12. Tým, že nižšie sudy formálne i vecne nesprávne reprodukovali písomné podanie žalobcu z 14.1.2016 - označenie právnickej osoby bolo súladné so zákonom - dospeli k ústavne i zákonne neprijateľnému záveru, a teda aj k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru u žalobcu; tým naplnili dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., odôvodňujúci zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 449 ods. 1 C.s.p.), a keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C.s.p.) a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktorý je viazaný týmto právnym názorom a v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 a § 455 C.s.p.).

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

